TANTÁRGYI ADATLAP

Mentorálás módszerei II.

BMEGT51STK5026-00

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve
Mentorálás módszerei II.

Azonosító BMEGT51STK5026-00

A tantárgy jellege
kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

Típus	*óraszám*
Előadás	0
Gyakorlat	8
Laboratórium	0

Tanulmányi teljesítményértékelés (minőségértékelés) típusa
évközi érdemjegy

Kreditszám
5

Tantárgyfelelős

Neve	*Beosztása*	*Email címe*
Kattein-Pornói Rita	egyetemi adjunktus	kattein-pornoi.rita@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység
Műszaki Pedagógia Tanszék

A tantárgy weblapja
-

A tantárgy oktatásának nyelve
magyar HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve
Szak: **Mentorpedagógus szak**
Tantárgy szerepe: **Szakirányon kötelező**
Ajánlott félév: **2**

Közvetlen előkövetelmények

Erős	Erős/Strong -
Gyenge	Gyenge/Weak -
Párhuzamos	Párhuzamos/Parallel -
Kizáró feltételek	Kizáró/Exclusive -

A tantárgyleírás érvényessége
Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2025.06.25) az 580466/11/2025 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2025.06.25.-tól.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy célja, hogy a résztvevő pedagógusok elmélyítsék és rendszerezzék a mentorálással kapcsolatos ismereteiket, valamint fejlesszék azokat a gyakorlati készségeiket, amelyek hatékony szakmai támogatást tesznek lehetővé pályakezdő kollégák, gyakornokok és hallgatók számára. A kurzus során a hallgatók megismerkednek a mentori szerep komplexitásával, a mentorálás típusainak pedagógiai és pszichológiai alapjaival, valamint a mentorálási folyamat tervezésének és dokumentálásának módszereivel. Külön hangsúlyt kap a reflektív gyakorlat, a visszajelzés technikája, valamint a fejlesztő értékelés és a bizalmi légkör kialakításának jelentősége. A tantárgy célja továbbá, hogy fejlessze a hallgatók kommunikációs, konfliktuskezelő és támogató attitűdjét, elősegítve ezáltal a professzionális mentorpedagógusi identitás kialakulását. A tantárgy gyakorlati fókuszú, saját mentorálási tapasztalatokra és szituációs gyakorlatokra építve biztosít teret a képességek tudatosítására és fejlesztésére.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri a portfólióval kapcsolatos hagyományos és online rendszereket, dokumentumokat.
2. Ismeri a kompetenciafejlesztés elméletét és módszertanát.
3. Ismeri a pedagógusképzés és pedagógus-továbbképzés rendszerét, követelményeit.
4. Tisztában van a pedagógusi gyakorlatot meghatározó nézetek szerepével, ismeri alakításuk lehetőségeit.
5. Ismeri a pedagóguspálya választásának, elhagyásának és a pályán maradásnak sokrétyezős hátterét.
6. Ismeri a pedagógusjelöltekkel, pályakezdőkkel való foglalkozás és a felnőttképzés specifikumait, a tanácsadás szakmai követelményeit és etikai elvárásait.
7. Ismeri a reflektív gondolkodás, a szakmai elemzés fejlesztésének módszereit, technikáit.
8. Ismeri az intézmények szervezeti működésének sajátosságait, a szervezeti jellemzők hatását a pedagógusok munkájára.
9. Ismeri a pedagógusok munkájához kapcsolódó legújabb kutatási és fejlesztési eredményeket.
10. Széles körű szakmai tájékozottsággal rendelkezik, ismeri a szakterületéhez kapcsolódó szakirodalmi forrásokat, a szakirodalmi folyóiratokat, alternatív pedagógiai lehetőségeket.

Képesség

1. Képes a pedagógusi kompetenciák és kompetenciafejlesztő módszertani kultúra magas szintű és tudatos alkalmazására.
2. Képes a gyakornok tanórai és tanórán kívüli tapasztalatszerzésének irányítására.
3. Képes a gyakornok munkájának nyomon követésére, fejlesztő értékelésére.
4. Képes a gyakornok szakmai szocializációjának támogatására, segítésére.
5. Képes az önbizalom, az önhatékonyság alakítására.
6. Képes az adott szakterületen a korszerű, jó gyakorlat bemutatására.
7. Képes a pedagógiai problémák, konfliktushelyzetek kezelésére.
8. Képes minta és segítségnyújtására a pedagógiai szituációk és folyamatok tervezésé-ben, megvalósításában, elemző értékelésében.
9. Képes a gyakornok önálló elképzeléseinek támogatására, szakszerű elemzésére és a megvalósítás reális értékelésére.
10. Képes segíteni a gyakornokot abban, hogy megtalálja a személyiségéhez illeszkedő saját szakmai fejlődési útját.
11. Képes a mentorálás szempontjából hatékony, kreatív válaszokat keresni/találni a különböző kontextusban felmerülő pedagógiai problémákra.

12. Képes a szabályozók, tények, helyzetek elemzésére és értékelésére támaszkodva a gyakornok teljesítményét (eredményeit) meghatározni, illetve ezek eléréséhez tevékenységet, tartalmat, eszközt, módszert választani vagy fejleszteni, adaptálni.
13. Képes a mentorálási folyamatokat a mentorálttal együttműködve megtervezni, meg-szervezni és értékelni.
14. Képes a pedagógiai nézetrendszer és gyakorlat változását, tökéletesítését támogató, bátorító mentorálási környezet kialakítására.
15. A mentorálást tanulási helyzetnek tekinti, kihasználja az egymástól való tanulás lehetőségeit.
16. Képes fejleszteni a pályakezdők reflektív gondolkodását,
17. Képes a pályakezdő kompetenciáit felmérni, ezen alapuló fejlődését megtervezni és megfelelő módszertani kultúrával támogatni.
18. Képes a gyakornok szakmai kompetenciáit és fejlődését szakmailag megalapozottan, a fejlődést támogatóan értékelni.
19. Képes hatékony szakmai együttműködésre, egyenrangú kommunikációra, konstruktív problémamegoldásra pályakezdőkkel és kollégákkal is.

Attitűd

1. Attitűdje elfogadó, támogató, türelmes.
2. Hitelessége saját pedagógusi gyakorlatában és munkatapasztalatában gyökerezik.
3. Felelősséget érez gyakornoka/tanárjelöltje folyamatos szakmai fejlődéséért.
4. Igényli és elfogadja gyakornoka/tanárjelöltje visszajelzéseit, és felhasználja azokat folyamatos önfejlesztése érdekében.
5. Fontosnak tartja a folyamatos önreflexiót a saját mentortanári fejlődése érdekében.
6. Figyelemmel kíséri a mentori, támogató szereppel és a támogatás módszertanával kapcsolatos szakirodalmat, gyakorlati fejlesztéseket, és ezen a területen is folyamatosan képzi magát.

Önállóság és felelősség

1. Döntéseiben szakmai önreflexióra és önkorrekcióra képes.
2. Együttműködés és felelősségvállalás jellemzi szakmájával, szakterületével, illetve azok képviselőivel kapcsolatban.

Oktatásmódszertan

A tantárgy során a hallgatók reflektív és kooperatív tanulási formákon keresztül sajátítják el a mentorálás módszertani alapjait. A tanulás egyéni tapasztalatokra, esetmegbeszélésekre, szerepjátékokra és csoportmunkára épül, elősegítve a gyakorlati készségek tudatos fejlesztését. Kiemelt szerepet kap az önreflexió, a visszajelzés adása és fogadása, valamint a tanult technikák kipróbálása szimulált és valós pedagógiai helyzetekben. A kurzus támogatja az önálló tanulási utak kialakítását és a mentorálási gyakorlat kritikus elemzését is.

Tanulástámogató anyagok

- M. Nádasi, M. (Ed.) (2010-11). A mentorfelkészítés rendszere, próbája, a mentorképzés szakterületi előkészítése, I–III. kötet. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó.
- Sallai, É.(2015). A mentori tevékenységek tapasztalatai. In Sallai, É. (Ed.). A pedagógusok gyakornoki rendszerének fejlesztése és értékelése. Budapest: Oktatási Hivatal.
- Kőpatakiné Mészáros Mária – Mayer József (2009): Bevezetés a mentorálás módszertanába.https://ofi.oh.gov.hu/bevezetes-mentoralas-modszertanaba
- Lengyel Zsuzsa, Szekeresné Nádudvary Ildikó(2024): 101 jógyakorlat mentortanároknak. ELTE Kiadó, Budapest.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.1 és 2.2. pontban megfogalmazott célok és tanulási eredmények elérése a gyakorlatokon tanúsított aktív részvétel (részteljesítmény értékelés).

Teljesítményértékelési módszerek

A hallgatók teljesítményének értékelése többkomponensű, a tantárgy gyakorlatorientált jellegéhez illeszkedően. Az értékelés részét képezi egy egyéni írásbeli feladat (pl. mentorálási terv vagy esetelemzés), amelyben a hallgató bizonyítja a tanult módszerek alkalmazásának
képességét. Ezen túlmenően a tanórákon való aktív részvétel, a szituációs gyakorlatokban tanúsított hozzáállás, valamint a társas és önreflexiós készségek fejlődése is értékelési szempont. A tanulási folyamatot formatív értékelés kíséri, míg a tantárgy zárása gyakorlati beszámolóval történik, amelyben a hallgatók egy konkrét mentorálási helyzet feldolgozásán keresztül mutatják be kompetenciáikat.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- **Beadandó munka**: 40
- **Órai aktivitás**: 60

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- **Beadandó munka**: 40
- **Órai aktivitás**: 60

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az órán való részvétel és a dolgozat megírása.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	95
Jeles	90-94%
Jó	85-89%
Közepes	80-84%
Elégséges	51-79%
Elégtelen	50%

Javítás és pótlás

Az aktív részvétel jellegéből adódóan nem pótolható, nem javítható.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel kontaktórákon	8
felkészülés a beadandó dolgozatra	82
Gyakorlati beszámoló készítése	60

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselet véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2025.06.02-án. Érvényes 2025.06.02-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

1. Reflexió mesterfokon – szupervíziós technikák a mentorálásban Kompetenciák: Tudás: Ismeri a szupervízió pedagógiai alkalmazásának
alapjait. Képesség: Képes mélyreflektív szupervíziós helyzetekben részt venni és azokat facilitálni. Attitűd: Nyitott a saját mentori gyakorlat folyamatos reflexiójára. Óravázlat: Cél: A hallgatók szerezzenek tapasztalatot a szupervízió alapú reflexióban. Tevékenységek: • Rövid
bevezető a szupervízió fogalmába (egyéni, kiscsoportos). • Szupervíziós esetmunka strukturált kérdésekkel. • Reflexió: a mentori szerep
újraértelmezése szupervíziós keretben. Értékelés: Reflektív írás a gyakorlat alapján. 2. Mentori dilemmák – etikai kérdések a gyakorlatban Kompetenciák:
Tudás: Ismeri a mentori tevékenységhez kapcsolódó etikai normákat. Képesség: Képes etikai dilemmákat azonosítani és értelmezni. Attitűd:
Elkötelezett az etikus, felelős mentori működés iránt. Óravázlat: Cél: A hallgatók fejlesszék etikai érzékenységüket. Tevékenységek: • Etikai
kódexek tanulmányozása, elemzése. • Dilemmahelyzetek dramatikus feldolgozása. • Etikai döntésfa készítése. Értékelés: Egy etikai dilemma
írásbeli feldolgozása. 3. Mentori hálózatok és közösségi tanulás Kompetenciák: Tudás: Ismeri a hálózati tanulás előnyeit és formáit. Képesség: Képes hálózati mentorálási formák alkalmazására. Attitűd: Nyitott az együttműködésre és tudásmegosztásra. Óravázlat: Cél: A hallgatók képesek legyenek szakmai hálózatban működni. Tevékenységek: • Mentorhálózati térkép készítése. • Példák bemutatása hatékony
szakmai közösségekről. • Kiscsoportos programtervezés (mentorhálózati esemény). Értékelés: Fejlesztési terv beadása. 4. Mentori kommunikáció
haladó szinten – mediáció és értő párbeszéd Kompetenciák: Tudás: Ismeri a mediáció alapjait és az értő figyelem technikáit. Képesség: Képes közvetítőként jelen lenni konfliktusos helyzetekben. Attitűd: Empatikus, párbeszéd-orientált gondolkodás jellemzi. Óravázlat: Cél: A hallgatók gyakorolják a konfliktuskezelő kommunikációt. Tevékenységek: • Mediációs szerepjátékok. • Én-üzenetek gyakorlása. • Visszajelzési
technikák fejlesztése. Értékelés: Reflektív napló készítése. 5. Mentorálás szakmai közösségben – intézményi kultúra és támogatás Kompetenciák:
Tudás: Ismeri az iskolai szervezet és a mentorálás kapcsolatát. Képesség: Képes az intézményi szintű mentorálást támogatni. Attitűd: Elkötelezett a mentorálás szervezeti beágyazottságának erősítése mellett. Óravázlat: Cél: A hallgatók megismerjék a mentorálás intézményi
aspektusait. Tevékenységek: • Intézményi szereptérkép készítése. • SWOT-elemzés: mentorálási kultúra. • Szakmai javaslattétel mentorprogram
fejlesztésére. Értékelés: SWOT-alapú fejlesztési javaslat beadása. 6. Támogató mentorálás pályaelhagyás ellen – prevenciós szemlélet Kompetenciák:
Tudás: Ismeri a pályaelhagyás rizikófaktorait és preventív beavatkozásokat. Képesség: Képes megelőző mentorálási technikák alkalmazására.
Attitűd: Elkötelezett a pályakezdők támogatása mellett. Óravázlat: Cél: A hallgatók prevenciós szemléletet alakítsanak ki a mentorálásban.
Tevékenységek: • Esetelemzés (burnout, motivációvesztés). • Támogató technikák bemutatása. • Mentori „túlélőcsomag” összeállítása. Értékelés: Terv beadása, reflektív indoklással. 7. Intervízió és horizontális tanulás a mentoráltak között Kompetenciák: Tudás: Ismeri az intervízió módszertanát és pedagógiai szerepét. Képesség: Képes intervíziós folyamatok facilitálására. Attitűd: Nyitott a horizontális tanulás támogatására. Óravázlat: Cél: A hallgatók kipróbálják az intervíziós módszert. Tevékenységek: • Intervíziós gyakorlat valós esetekkel. • Szerepek váltogatása, struktúrált visszajelzések. • Tanulságok összegzése. Értékelés: Jegyzőkönyv készítése, egyéni reflexió. 8. Saját
mentori fejlődés dokumentálása – záróesemény Kompetenciák: Tudás: Ismeri az önreflexió dokumentálási formáit. Képesség: Képes saját
fejlődésének értékelésére és bemutatására. Attitűd: Elkötelezett a folyamatos szakmai önfejlesztés mellett. Óravázlat: Cél: A hallgatók reflektáljanak saját mentori útjukra. Tevékenységek: • Portfólió vagy prezentáció készítése. • Bemutatás és értékelő beszélgetés. • Csoportos
tanulságmegosztás. Értékelés: Portfólió minősége, reflektív elemzés.

További oktatók

Kattein-Pornói Rita egyetemi adjunktus kattein-pornoi.rita@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Műszaki Pedagógia Tanszék vezetője hagyja jóvá.